

Vysoká škola logistiky o.p.s.

**Sociální služby poskytované seniorům
v resortu ministerstva obrany**

(Bakalářská práce)

Přerov 2021

Petr Bubík



Vysoká škola
logistiky
o.p.s.

Zadání bakalářské práce

student	Petr Bubík
studijní program	Logistika
obor	Logistika služeb

Vedoucí Katedry bakalářského studia Vám ve smyslu čl. 22 Studijního a zkušebního řádu Vysoké školy logistiky o.p.s. pro studium v bakalářském studijním programu určuje tuto bakalářskou práci:

Název tématu: **Sociální služby poskytované seniorům v rezortu ministerstva obrany**

Cíl práce:

Zhodnotit vybrané služby sociální péče poskytované seniorům a doporučit případné návrhy na zlepšení péče o seniory.

Zásady pro vypracování:

Využijte teoretických východisek oboru logistika. Čerpejte z literatury doporučené vedoucím práce a při zpracování práce postupujte v souladu s pokyny VŠLG a doporučeními vedoucího práce. Části práce využívající neveřejné informace uveďte v samostatné příloze.

Bakalářskou práci zpracujte v těchto bodech:

- Úvod
- 1. Sociální služby obecně
- 2. Služby sociální péče v komunitních centrech pro seniory
- 3. Analýza a zhodnocení vybraných služeb sociální péče pro seniory
- 4. Návrhy a doporučení
- Závěr

Rozsah práce: 35 – 50 normostran textu

Seznam odborné literatury:

ARNOLDOVÁ, Anna. Vybrané kapitoly ze sociálního zabezpečení, II. část – Sociální pomoc a sociální služby. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1852-4.

GROS, Ivan, BARANČÍK, Ivan a Zdeněk, ČUJAN. Velká kniha logistiky. Praha: VŠCHT, 2016. ISBN 978-80-7080-952-5.

HROZENSKÁ Martina a DVOŘÁČKOVÁ Dagmar. Sociální péče o seniory. Praha: Grada Publishing, 2013. ISBN 978-80-247-4139-0.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Marta Štěpánková

Datum zadání bakalářské práce:

31. 10. 2020

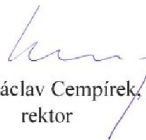
Datum odevzdání bakalářské práce:

6. 5. 2021

Přerov 31. 10. 2020



Ing. et Ing. Iveta Dočkalíková, Ph.D.
vedoucí katedry



prof. Ing. Václav Cempírek, Ph.D.
rektor

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a že jsem ji vypracoval samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná a že jsem v práci neporušil autorská práva ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o autorském právu, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Prohlašuji, že jsem byl také seznámen s tím, že se na mou bakalářskou práci plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména § 60 – školní dílo. Beru na vědomí, že Vysoká škola logistiky o.p.s. nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro pedagogické, vědecké a prezentační účely školy. Užiji-li svou bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti Vysokou školu logistiky o.p.s.

Prohlašuji, že jsem byl poučen o tom, že bakalářská práce je veřejná ve smyslu zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, zejména § 47b. Taktéž dávám souhlas Vysoké škole logistiky o.p.s. ke zpřístupnění mnou zpracované bakalářské práce v její tištěné i elektronické verzi. Tímto prohlášením souhlasím s případným použitím této práce Vysokou školou logistiky o.p.s. pro pedagogické, vědecké a prezentační účely.

V Přerově, dne 13. 08. 2021



.....

podpis

Poděkování

Na tomto místě bych moc rád poděkoval Ing. Martě Štěpánkové vedoucí mé bakalářské práce za trpělivost, za podněty a připomínky a důvěru ve mě. Díky její metodické pomoci jsem zdárně vypracoval tuto bakalářskou práci.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá problematikou péče o seniory v rezortu ministerstva obrany, jimiž jsou především druhováleční veteráni, váleční veteráni a vojenští důchodci ministerstva obrany. V teoretické části bakalářské práce je popsáno základní rozdělení vojenských důchodců, financování sociálních služeb, typologie poskytovaných sociálních služeb a služby sociální péče v komunitních centrech poskytované seniorům. V praktické části je provedena komparativní analýza a zhodnocení vybraných služeb sociální péče pro seniory.

Klíčová slova

válečný veterán, důchodce-senior, ministerstvo obrany, sociální péče, domov pro seniory, sociální služby

Annotation

The bachelor's thesis deals with the issue of care for the elderly in the Ministry of Defense, which are mainly World War II veterans, war veterans and military pensioners of the Ministry of Defense. The theoretical part of the bachelor's thesis describes the basic division of military pensioners, financing of social services, typology of social services provided and social care services in community centers provided to seniors. In the practical part, a comparative analysis and evaluation of selected social care services for the elderly is performed.

Keywords

war veteran, senior pensioner, Ministry of Defense, social welfare, home for the elderly, social services

Obsah

Úvod	8
1 Sociální služby obecně	10
1.1 Vymezení sociálních služeb	12
1.2 Typologie sociálních služeb	14
1.3 Financování sociálních služeb	17
2 Služby sociální péče v komunitních centrech pro seniory	20
2.1 Služby sociální péče	20
2.2 Úkoly sociálního pracovníka při práci se seniory v komunitních centrech	21
2.3 Vymezení pojmů válečný veterán - vojenský důchodce	22
2.2.1 Válečný veterán	23
2.2.2 Druhováleční veteráni	24
2.2.3 Účastník odboje a odporu proti komunismu	24
2.2.4 Vojenský důchodce	25
2.4 Poskytované služby sociální a zdravotní péče	26
3 Analýza a zhodnocení vybraných služeb sociální péče pro seniory	29
3.1 Vybrané logistické aspekty služeb v pobytových zařízeních	29
3.1.1 Domova Vlčí mák – Domov pro seniory	29
3.1.2 Komunitní centrum pro válečné veterány Olomouc	34
3.2 Zhodnocení vybraných služeb sociální péče pro seniory	40
4 Návrhy a doporučení	42
Závěr	43
Seznam zdrojů	45
Seznam grafických objektů	47
Seznam zkratk	48

Úvod

Seniorský věk je posledním životním obdobím každého člověka. Je to proces změn fyzických, zdravotních, ale především sociálních změn, které senior není schopen zvládat sám. Většinou každý senior se dostane do fáze, kdy bude potřebovat s ohledem na svůj zdravotní stav a věk sociální péči, která bude zajišťovat jeho individuální fyzické, ale také sociální potřeby.

V současnosti je zřejmé, že odpovědnost za sociální politiku zcela převzal stát, který ji vytváří a také garantuje funkční sociální systém. Ovšem také lze konstatovat, že role rodiny v péči o sociálně potřebné významně a dlouhodobě klesá.

Cílem bakalářské práce je zhodnotit vybrané služby sociální péče poskytované seniorům a doporučit případné návrhy na zlepšení péče o seniory.

Bakalářská práce je rozdělena do čtyř kapitol. První kapitola bakalářské práce je zaměřena na vymezení sociálních služeb, dále na cíle a principy sociálních služeb. V této kapitole je také uvedena typologie sociálních služeb a financování sociálních služeb.

Druhá kapitola zahrnuje sociální práci v komunitních centrech pro seniory a je cílena zejména na skupiny osob, které se buď vrátily z nebezpečných zahraničních válečných misí, které na nich z psychického hlediska zanechaly stopy a také pro podporu seniorů. Úkolem komunitních center je pak zejména podpora jejich integrace do komunity, v níž žijí. Závěr této kapitoly se věnuje sociální péči v těchto centrech zaměřenou na oblast zdravotní a sociální prevence.

Třetí kapitola je zaměřena na komparativní analýzu vybraných pobytových zařízení na základě dostupných internetových zdrojů. Na základě těchto získaných dat byly vytvořeny kontingenční tabulky, ze kterých jsou vytvořeny grafy a tabulky pro následné vyhodnocení pobytových zařízení.

V závěrečné kapitole bakalářské práce jsou na základě předchozí komparativní analýzy zhodnoceny vybrané služby sociální péče v Domově Vlčí mák – Domov pro seniory a Komunitním centrum pro válečné veterány Olomouc a doporučeny návrhy na zlepšení sociální péče o seniory v těchto domovech.

Bakalářská práce vychází z platné legislativy, která upravuje poskytování sociálních služeb v České republice, z odborné literatury a dostupných internetových zdrojů o poskytovaných službách od Ministerstva obrany ČR. Při zpracování bakalářské práce byla použita metoda komparativní analýzy relevantních informací.

1 Sociální služby obecně

První kapitola je zaměřena na vymezení sociálních služeb, dále na cíle a principy sociálních služeb. Také je zde uvedena typologie sociálních služeb a financování sociálních služeb.

Sociální služby zahrnují z obecného hlediska poměrně rozsáhlé portfolio služeb. Cílem jejich poskytování je uspokojit potřeby znevýhodněných skupin obyvatelstva, které jsou ze specifických důvodů rizikové nebo jejich životní situace vytváří předpoklad pro potřebu pomoci druhé strany. [1]

Poskytování sociálních služeb vychází z přirozených lidských pohnutek a empatie, která je zdrojem potřeby pomáhat slabším a ohroženým. Lidé se tímto způsobem chovají jako sociální skupina a poskytují si vzájemnou pomoc a podporu. [1] Sociální služby pojaté v rámci této bakalářské práce se pohybují na úrovni státu, což je poměrně rozsáhlá sociální skupina, jejíž pravidla pro poskytování sociálních služeb mají standardizované postupy a jsou usměrňovány legislativou. [2]

Přesto je však nutné brát v potaz, že každý případ je individuální, zvláštní, přičemž v poskytování sociálních služeb se tato skutečnost odráží. Toto tvrzení se shoduje s Klikovou a Kotlánem, kteří rovněž poukazují na význam individuálního přístupu. [1]

Sociální služby se zaměřují na jedince i skupiny osob jako rodiny a matky s dětmi, ale také na celé sociální sítě, v nichž se lidé pohybují. Poskytované služby se pak odvíjí od životní situace člověka a jeho individuálních potřeb. Nabídka sociálních služeb tak musí být taková, aby dokázala flexibilně uspokojit potřeby různých osob. [2]

V rámci odborné literatury je možné setkat se s celou řadou definic, které se věnují problematice sociálních služeb. Neexistuje však jediná definice, která by byla ze strany veřejnosti obecně přijímána. Z hlediska získaných informací je podle mě možné vymezit dvě kategorie definic, když se jedná o definice užší a širší. S užší definicí se setkáváme v rámci zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kde je charakterizována jako činnost případně celý soubor činností, které dle daného zákona zajišťují pomoc a podporu jedincům za účelem integrace či prevence segregace. [3]

Širší pojetí sociálních služeb vnímá celé pole jako služby, které jsou poskytovány společensky znevýhodněným klientům, když je jejich primární snahou zlepšení kvality jejich života, integrace, ale také ochrana celé společnosti před riziky, jejichž nositelem jsou daní klienti. Toto širší pojetí je využíváno prakticky ve všech zemích Evropské unie, když v sobě nese také oblast zdravotnictví, bydlení, zaměstnanosti a sociální ochrany. [4]

V českém prostředí je možné setkat se s jistou formou překrývání termínu sociálních služeb s veřejnými službami, jimiž se rozumí takové služby, jež jsou využívány v zájmu celé společnosti, a jejich financování je uskutečňováno prostřednictvím veřejného rozpočtu. Je však třeba tyto oblasti rozlišovat. Stejně tak je potřeba zmínit, že některé sociální služby jsou klientům poskytovány jako komerční služby. [4]

Sociální služby mají spojitost s několika základními faktory, které se ve společnosti projevují. Jedná se v první řadě o demografický vývoj, dále pak ale také o faktory sociálně-ekonomického charakteru, společensko-politické determinanty a v neposlední řadě také mezinárodní aspekty, jež se v celé řadě případů do dané oblasti promítají. Kromě zmíněných faktorů se do oblasti sociálních služeb promítají také změny zdravotního stavu obyvatelstva či změny v organizování struktury péče o seniory a jedince se zdravotním postižením. [5]

Výrazně skloňovanou oblastí je v současnosti demografický vývoj, jelikož se prakticky všechny vyspělé státy aktuálně potýkají s problematikou demografického stárnutí, což znamená, že ve společnosti dochází ke značnému stárnutí populace. Tento fakt se poté významně odráží v poptávce po sociálních službách. Zajímavá je z tohoto pohledu situace v České republice, kdy bylo v rámci demografických statistik zjištěno, že do roku 2025 vzroste počet seniorů o více než 50 % v případě osob starších 65 let, 60 % nárůstu pak bude možné zaznamenat u osob starších 80 let. Tato situace nasvědčuje tomu, že bude do budoucna narůstat význam sociálních služeb zejména v oblasti sociální péče o seniory. [6]

Vývoj sociálních služeb je ovlivněn celou řadou společenskoekonomických a sociálně-politických faktorů, když se jedná o prodloužení lidského života charakterizované prodloužením doby, v němž jedinec potřebuje pomoc ze strany jiné osoby, přenášení standardu života v produktivním věku také do období, v němž se jedinec postupně stává závislým na pomoci druhých a konečně také narůstající nákladnost kompenzace, která má souvislost s rostoucí závislostí na vnější pomoci. [7]

Důležitou oblastí, které je potřeba věnovat pozornost, jsou znaky, jež určují rozdíly mezi sociálními a ostatními službami, které jsou společností poskytovány. Sociální služby se odlišují způsobem svého financování, dále pak také závislostí na rozhodnutích politického systému, vazbou na legislativu, provázaností se sítími komunity, intimní povahou služeb, etickými a hodnotovými dimenzemi a v neposlední řadě také kladením důrazu na zapojení rodinných příslušníků do celého procesu. [8]

1.1 Vymezení sociálních služeb

Pojem sociální služby je používán v odborné literatuře ve dvou úrovních:

- jako forma sociální pomoci poskytovaná konáním státní, obecní nebo nestátní instituce ve prospěch jiné osoby nebo občanů,
- jako sociální práce (odborná činnost profesionálních pracovníků) ve prospěch lidí v sociální nouzi.

Sociální služby jsou charakterizovány jako významná část aktivit státu, samosprávy a nestátních subjektů, která řeší problémy jednotlivců, rodin a skupin občanů a tím pozitivně ovlivňuje sociální klima celé společnosti. Bez působení sociálních služeb by se významná část občanů nemohla podílet na všech stránkách života společnosti. [9]

Legislativně jsou sociální služby vymezovány jako součást tzv. sociální pomoci, jež obsahuje nejen sociální služby, ale také finanční a věcné dávky, kterými jsou zabezpečováni lidé ve stavu hmotné nouze. Sociální služby nemusí být poskytovány jen v rámci státní sociální pomoci, ale může je zcela hradit příjemce na základě uzavřené smlouvy jako kteroukoli jinou službu a nestátní subjekt může působit jako poskytovatel služby, která je pro klienta bez úhrady. [4]

Sociální služby v České republice upravuje zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů a prováděcí vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách.

Zákon o sociálních službách definuje přirozené sociální prostředí, jako rodinu a sociální vazby k osobám blízkým, domácnost a sociální vazby k osobám, se kterými domácnost sdílí a dále pak jako místa, kde lidé pracují, vzdělávají se a realizují běžné sociální aktivity.

Zákon upravuje:

- podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči,
- podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb,
- výkon veřejné správy v oblasti sociálních služeb,
- inspekci poskytování sociálních služeb a předpoklady pro výkon činnosti v sociálních službách.

Sociální službou podle zákona o sociálních službách se rozumí činnost nebo soubor činností zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení. Prostřednictvím sociálních služeb je zajišťována pomoc při péči o vlastní osobu, zajištění stravování, ubytování, pomoc při zajištění chodu domácnosti, ošetřování, pomoc s výchovou, poskytnutí informace, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, psycho- socioterapie, pomoc při prosazování práv a zájmů.

Cíle a principy sociálních služeb

Cílem působení sociálních služeb je:

- Začlenění osob v nepříznivé sociální situaci do běžného života společnosti a předcházení jejich sociálnímu vyloučení. (Nepříznivou sociální situací se rozumí taková situace, ve které osoba vzhledem ke svému věku, zdravotnímu stavu, životním návykům, pro krizovou sociální situaci, sociálně znevýhodňující prostředí, ohrožení práv a zájmů trestnou činností jiné osoby nebo z jiných závažných důvodů (např. její způsob života vede ke konfliktu se společností) není schopna dostatečně zabezpečovat a uspokojovat své životní potřeby).
- Poskytnout ochranu všem, kteří jsou krátkodobě nebo dlouhodobě omezeni v možnostech uplatňovat svá práva, naplňovat své potřeby a prosazovat své zájmy.
- Podporovat rozvoj nebo alespoň zachování stávající soběstačnosti uživatele, jeho návrat do vlastního domácího prostředí, obnovení nebo zachování původního životního stylu.
- Rozvíjet schopnosti uživatelů služeb a umožnit jim, pokud toho mohou být schopni, vést samostatný život.
- Snížit sociální a zdravotní rizika související se způsobem života uživatelů.

Sociální služby by měly naplňovat některé základní charakteristiky, ke kterým patří zejména:

- kvalita – odpovídající příslušným standardům,
- dostupnost – informační, místní, časová, finanční, architektonická, psychologická,
- efektivita – optimální kombinaci „ceny“, kvality a potřeby,
- individualita - přizpůsobení se potřebám konkrétního jednotlivce,
- provázanost - návaznosti na jiné systémy sociální ochrany,
- komplexnost – celistvost v čase a místě, reagování na všechny potřeby uživatele a na všechny aspekty řešeného problému,
- inovativnost – nápaditost, novost na základě sebereflexe,
- variabilnost - různé alternativy pro řešení sociální situace,
- flexibilita-přizpůsobování se situaci uživatele, jeho vývoji a potřebám v jednotlivých etapách řešení problému,
- kontrolovatelnost-poskytovatelem, plátcem, uživatelem, otevřenost i odborníkům a laické veřejnosti.

1.2 Typologie sociálních služeb

Poskytované sociální služby existují v rozmanité podobě a lze je kategorizovat dle různých hledisek.

Podle charakteru činnosti, jsou sociální služby členěny na:

Sociální poradenství se vyvinulo ze všeobecného sociálně-právního poradenství, které v devadesátých letech 20. století rozvíjely zejména občanské poradny či některé poradny pro osoby zdravotně postižené.

Sociální poradenství se člení na:

- **Základní sociální poradenství** poskytuje informace o nárocích, službách a možnostech, které mohou vyřešit nebo zmírnit obtížnou situaci člověka. Poskytované informace vyplývají ze systému sociální ochrany občana, k němuž patří pojištění, podpora, pomoc, nebo ze systému, který zajišťuje zaměstnanost. Cílem rozvinutého sociálního poradenství je poskytovat informace co nejbliže

bydlišti nebo pracovišti, příp. zařízení, v němž se člověk nachází. Součástí základného poradenství je zprostředkování další potřebné odborné pomoci.

- **Odborné sociální poradenství** poskytuje přímou pomoc lidem při řešení jejich sociálních problémů. Jde zejména o problémy v manželském nebo mezi generačním soužití, v péči o děti, starší a zdravotně postižené osoby, o osoby propuštěné z výkonu trestu. Odborná pomoc je zaměřena na konkrétní pomoc a praktické řešení obtížné sociální situace člověka. Nejčastěji jde o situaci hmotné nebo sociální nouze, příp. o souběh obou. Součástí odborného poradenství jsou i terapeutické činnosti. V tomto smyslu jde především o oblast rodiny a manželských či partnerských vztahů, důsledků zdravotního postižení, problematiky pachatelů trestné činnosti a delikventních jedinců, drogových a jiných závislostí, tzv. následné péče, týkající se osob, které odcházejí z ústavní nebo ochranné výchovy a pěstounské péče. Patří sem i oblast životních krizí, rozvodové a porozvodové situace apod.

Služby sociální péče:

- Asistenční služby - umožňují zachovat uživateli takovou kvalitu života, aby mohl žít v přirozeném prostředí. K těmto službám patří: osobní asistence, pečovatelská služba, stacionáře, chráněné dílny, odlehčovací služby.(nazývány také jako úlevová péče, respitní péče, z anglického respite care) jsou druhem sociální služby, který poskytuje pomoc lidem dlouhodobě pečujícím o postiženého.
- Reziidenční služby jsou určeny osobám, které nemohou nebo nechtějí žít v přirozeném prostředí. Patří sem: domovy pro seniory a jedince se zdravotním, mentálním nebo smyslovým postižením a chráněné bydlení.
- Služby sociální prevence se zaměřují na jevy a situace, které mohou vést k sociálnímu vyloučení osob a nejsou schopny o sebe pečovat z důvodu věku či zdravotního stavu. Zaměřují se především na oblast tzv. „sociálně negativních jevů“, jako je kriminalita, bezdomovectví, zneužívání návykových látek, krize v rodině apod. Cílem je zmírnění nebo úplná změna nepříznivé sociální situace způsobené vztahovou krizí, konfliktním způsobem života nebo rizikovým prostředím, kde se osoba nebo skupina osob či rodina nachází.

Služby sociální prevence:

- Služby včasné pomoci mají preventivně podpůrný charakter, snaží se předcházet krizi a zhoršení kvality života, vyhledávají klienty: kontaktní práce, raná intervence.
- Služby pomáhající při získávání nebo obnovení sociální suverenity poskytují klientovi pomoc při hledání řešení obtížné sociální situace. Patří sem: poradny, denní stacionáře, domy na půl cesty, podporována zaměstnání, terapeutické komunity, azylové bydlení, krizová pomoc.
- Služby zabezpečující podmínky pro přežití klientům, kteří nejsou schopni zajistit si saturaci základních potřeb vlastními silami (hygiena, výměna prádla, nocleh, jedno teplé jídlo denně). Patří k nim: denní centra, noclehárny.

Sociální služby podle délky trvání jsou členěny na služby:

- Dlouhodobé - jedná se o takové služby, jejichž cíle a záměry jsou uskutečňovány v průběhu časového období, jehož horní hranice není předem limitována. Patří zde zejména následující služby: domovy pro seniory a občany se zdravotním postižením (ústavy sociální péče), chráněné bydlení, osobní asistence, pečovatelská služba, penziony, tísňové volání.
- Střednědobé - jsou takové služby, jejichž cíle a záměry jsou uskutečňovány v průběhu předem stanoveného časového období s horní hranicí zpravidla jeden rok. (azylové bydlení, sociální hospitalizace, bydlení na půli cesty, chráněné dílny, komunitní centra, raná péče, stacionáře, terapeutická komunity, zájmové kluby).
- Krátkodobé - takové služby, jejichž cíle a záměry jsou uskutečňovány okamžitě a zpravidla netrvají déle než 1 měsíc. (denní centra, kontaktní práce, krizová pomoc, noclehárny, krizová intervence, poradenství).

Sociální služby podle místa poskytování (formy) jsou členěny na služby:

- Pobytové – služby spojené s ubytováním v zařízeních sociálních služeb: azylové bydlení, bydlení na půli cesty, domovy pro seniory a občany se zdravotním postižením (ústavy sociální péče), chráněné bydlení, penziony.
- Ambulantní - služby, za kterými osoba dochází nebo je doprovázena nebo dopravována do zařízení sociálních služeb k řešení nebo zmírnění nepříznivé sociální situace (součástí služby není ubytování). Jedná se zejména

o následující služby: denní centra, chráněné dílny, komunitní centra, krizová pomoc, noclehárny, poradenství, raná péče.

- Terénní - jsou služby podpůrného charakteru vytvářené a poskytované v přirozeném prostředí (většinou v domácnosti), na které jsou uživatelé svým dosavadním způsobem života vázáni (např. rodinnými, sousedskými či přátelskými vztahy) a jsou na ně zvyklí. Patří zde: kontaktní práce. [10]

1.3 Financování sociálních služeb

System financování sociálních služeb dle zákona o sociálních službách se snaží zajistit, aby poskytovatelé služeb měli rovný přístup k systémům financování. Organizace (státní i nestátní), které sociální služby poskytují, budou financovány především z veřejných rozpočtů a z úhrad uživatelů služeb.

Financování sociálních služeb je vícezdrojové:

- dotace z veřejných rozpočtů,
- příspěvek na péči,
- úhrada klientů za poskytované služby,
- úhrada ošetrovatelské a rehabilitační péče ze zdrojů veřejného zdravotního pojištění,
- příjmy z EU.

Dotace z veřejných rozpočtů

Poskytovatelům sociálních služeb, kteří jsou zapsáni v registru poskytovatelů, jsou poskytovány Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR prostřednictvím rozpočtů jednotlivých krajů v jejich přenesené působnosti, dotace ze státního rozpočtu. Dotace ze státního rozpočtu se poskytují podle §101 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů na zajištění poskytování sociálních služeb poskytovatelům sociálních služeb. Tato dotace se poskytuje k financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním sociálních služeb v souladu se zpracovaným střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb.

Zákona o sociálních službách upřesňuje pravidla pro poskytování dotací na financování sociálních služeb, které od ledna 2015 přešly do kompetence krajů. Zákonem o sociálních službách je stanovena výše procentního podílu každého kraje na celkovém ročním

objemu finančních prostředků vyčleněných ve státním rozpočtu, tím dojde ke stabilizaci a větší provázanosti na střednědobé plány rozvoje sociálních služeb. Kraj má také povinnost určovat síť sociálních služeb na základě zjištěných potřeb obyvatel.

Příspěvek na péči

Příspěvek na péči je také poskytován podle zákona o sociálních službách a se poskytuje se osobám, které jsou z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu závislé na pomoci jiné fyzické osoby, a to při péči o vlastní osobu, při zajištění soběstačnosti v rozsahu stanoveném stupněm závislosti. Jde o tzv. dotaci na hlavu.

Jedná se pouze o "příspěvek" určený ke krytí části nákladů na zabezpečení potřebné péče, k úplné úhradě vzniklých nákladů jsou využity i jiné zdroje klienta (např. starobní důchod, vlastní úspory), jeho rodinných příslušníků i další veřejné zdroje (např. úhrada nákladů zdravotní a ošetrovatelské péče ze systému veřejného zdravotního pojištění). Poskytnutí příspěvku významně zvyšuje možnost samostatného rozhodnutí klienta o způsobu zabezpečení vlastních potřeb. Poskytnutí příspěvku osobě, která péči potřebuje, umožňuje přesnější alokaci veřejných prostředků tam, kde je potřeba péče a nikoliv tam, kde byly v minulosti vytvořeny kapacity služeb.

Stát se příspěvkem na péči podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci při zvládání základních životních potřeb osob, přičemž náklady na tento příspěvek jsou hrazeny ze státního rozpočtu.

Úhrada klientů za poskytované služby

Významnou složkou ve financování nákladů služeb sociální péče je podíl občana a jeho rodiny na krytí nákladů poskytovaných služeb. Většinou se jedná o úhradu za pobytové služby poskytované v:

- týdenních stacionářích,
- domovech pro osoby se zdravotním postižením,
- domovech pro seniory,
- domovech se zvláštním režimem,
- zdravotnických zařízeních ústavní péče.

V pobytových zařízeních služeb sociální péče si hradí osoba úhradu za ubytování, stravu a za péči poskytovanou ve sjednaném rozsahu. Na úhradu za poskytované služby je určený příspěvek na péči, případně si klienti hradí služby ze svého starobního důchodu.

Maximální výše úhrady za ubytování a stravu je limitována vyhláškou č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách. Konkrétní výše úhrady jednotlivých klientů je přitom stanovena ve smlouvě mezi klientem a poskytovatelem služby. Ceny v domovech zřizovaných krajem nebo obcí a nevládních neziskových organizací se odvíjí od sociální situace klienta. U soukromých zařízení nejsou ceny regulovány a mohou být vyšší.

Příjmy z EU

Další finanční zdroje jsou i z Evropské unie, a to hlavně z Evropského sociálního fondu.[10]

2 Služby sociální péče v komunitních centrech pro seniory

Druhá kapitola je zaměřena na sociální práci v komunitních centrech pro seniory a je cílena zejména na skupiny osob, které se buď vrátily z nebezpečných zahraničních válečných misí, které na nich z psychického hlediska zanechaly stopy a také na podporu seniorů. Úkolem komunitních center je pak zejména podpora jejich integrace do komunity, v níž žijí. Závěr této kapitoly se věnuje sociální péči v těchto centrech zaměřenou na oblast zdravotní a sociální prevence.

2.1 Služby sociální péče

Sociální služby mohou seniorům napomoci také k tomu, aby se jim podařilo prožít svůj život důstojně, když se jedná o vývojové období, které pro ně představuje hned celou řadu změn, s nimiž se musejí vyrovnat. Sociální práce se seniory v komunitních centrech vychází z předpokladu, že bude chtít komunita řešit většinu problémů sama, bude-li mít někdo ze členů komunity zájem o změnu, má možnost ji kdykoli provést, když tyto změny jsou regulovány ze strany občanů a že budou životní změny vyvolané v rámci komunity mít trvalý charakter. [11]

V tomto kontextu se lze v rámci odborné literatury setkat s označením komunitní sociální péče, kterou se rozumí sociální práce zaměřená na skupinu seniorů a podporu jejich integrace do komunity, když si klade primární cíl zdravotní a sociální prevence. Kromě toho se pak jedná o tvorbu specifických služeb pro seniory v určené oblasti a vytváření celé škály služeb, které budou podporovat potřeby seniorů žijících v komunitě. V tomto kontextu je potřeba představit hlavní principy sociální práce se seniory v komunitě.

Služby sociální péče by se měly pokusit usnadnit proces integrace válečných veteránů do společnosti a podporovat nejrůznější mezigenerační a široko společenské programy, které tomuto procesu mohou jednoznačně napomoci. Další princip pak spočívá v podpoře soběstačnosti a aktivit seniorů, podpoře jejich vzdělávání, dostupnosti služeb, kdy je důležité, aby služby přicházely za jejich uživateli. V neposlední řadě je potřeba klást důraz na zajištění bezpečnosti, jež není dána jen skutečnou bezpečností, ale také zajištěním vlastního pocitu bezpečí u válečných veteránů a rozlišování poskytovaných služeb v kontextu změn potřeb každého jednotlivce působícího v komunitě. [12]

2.2 Úkoly sociálního pracovníka při práci se seniory v komunitních centrech

Vzhledem k tomu, že komunitní centra představují zcela specifickou formu sociální služby, kterou mohou uživatelé sociálních služeb využívat, také sociální pracovníci v nich mají výhradní postavení. Jejich úkolem je plnit řadu rolí, které mají vzájemnou souvislost, přičemž jeho rozsah by měl být co možná nejširší. Na sociální pracovníky je obecně nahlížena jako na nositele změn v komunitách, čemuž by měly odpovídat také jeho znalosti a dovednosti. Komunitní centra představují sdružení osob podobných zájmů a potřeb, sociální pracovník by se proto měl v rámci své činnosti v nich zaměřit na řešení konfliktů a usnadňování a podporování jednání celé komunity. [13]

K jeho dovednostem by se měly nepochybně řadit odborné vědomosti týkající se konkrétního stavu uživatelů sociálních služeb, když se v tomto případě jedná o válečné veterány, dále pak zvládnutí technik rozhovoru, jeho řízení. Ovládat by pak měl ale také techniky aktivního naslouchání, pozorování a empatie, kdy je pro proces integrace válečných veteránů a zkvalitnění jejich života důležité, aby se sociální pracovníci dokázali vcítit do jejich pocitů. Tím mohou nabýt u uživatelů důležitého pocitu důvěry. [14]

Významnou součástí jejich práce je pak také koordinace služeb sociální péče, když se snaží získat veškeré potřebné informace k procesu péče, spolupracovat s rodinou a pomáhat při důležitých rozhodnutích, které se daného jedince bezprostředně týkají. [15]

Řezníček poskytuje ve své práci základní přehled rolí sociálního pracovníka, které lze využít v rámci sociální péče v komunitních centrech. První rolí je role pečovatele a poskytovatele sociálních služeb, skrze níž napomáhá uživatelům služby s výkonem důležitých činností. K dalším rolím se pak řadí role zprostředkovatele služeb, kdy sociální pracovník pomáhá klientům se získáním a následným zprostředkováním kontaktu s potřebným sociálním zařízením, či role cvičitele sociální adaptace, při níž se snaží docílit samostatnosti klientů při řešení jejich sociálních problémů. [16]

Důležitou rolí je role poradce a terapeuta, jejímž prostřednictvím může sociální pracovník získat potřebné informace o klientově situaci, role případového manažera věnující se koordinaci a zajišťování vhodného výběru poskytovaných služeb, role manažera pracovní náplně v zařízení, kdy se věnuje plánování možné podoby intervence u klienta. Této role je u sociálních pracovníků využíváno zejména při jejich činnosti v zařízeních s rozsáhlou

klientelou. Možnou rolí je pak také role personálního manažera, jenž se věnuje zajištění výcviku, výuky a supervizi, role administrátora, jenž plánuje, rozvíjí a zavádí způsoby práce s klientem a konečně pak také role činitele sociálních změn, skrze níž má možnost řešit širší společenské problémy klienta. [16]

2.3 Vymezení pojmů válečný veterán - vojenský důchodce

Odbor pro válečné veterány Ministerstva obrany (OVV MO) má ve své gesci také péči o seniory, kteří sloužili v resortu Ministerstva obrany (MO) nebo byli občanskými zaměstnanci Ministerstva obrany bez ohledu na skutečnost, zda mají či nemají status válečného veterána. Ve smyslu RMO č. 60/2010 Věstníku, Péče o důchodce v působnosti MO, je výkonným prvkem oddělení péče o vojenské důchodce OVV MO.

Struktura OVV MO:

- Oddělení péče o válečné veterány
- Oddělení vydávání osvědčení
- Oddělení vydávání osvědčení – 3. odboj
- Oddělení péče o vojenské důchodce

OVV MO plní především tyto úkoly:

- vedou seznamy seniorů,
- řeší žádosti seniorů o uvedené benefity a poskytují jim mnoho potřebných informací,
- nejméně jednou v roce se schází rada vojenských seniorů,
- vytvářejí vhodné podmínky pro činnost klubů vojenských seniorů (např. prostory pro schůzovou činnost atd.)
- pomáhají s organizací pohřebních obřadů s vojenskými poctami,
- prokazovanými zemřelým seniorům, kterým bylo povoleno nosit vojenský
- stejnokroj.



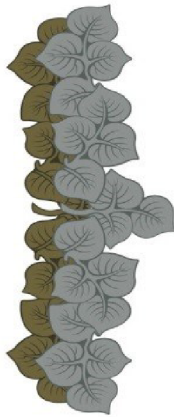
Obr. 2.1 Průkaz vojenského důchodce
Zdroj: [17]

Průkaz vojenského důchodce se vydává na vlastní žádost a slouží k prokázání totožnosti ve vojenských ubytovacích zařízeních ve správě firmy Armádní servisní, příspěvková organizace, kde žadatel získá zvýhodněnou cenu za ubytování. Jeho platnost je neomezena.

2.2.1 Válečný veterán

Role Ministerstva obrany jako státní instituce pečující o válečné veterány byla po roce 1989 poprvé právně zakotvena v zákoně č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon však nedefinoval takovou péči jako povinnost, ale pouze jako možnost, a to na úsecích zdravotní péče, stravování a uspokojování kulturních či rekreačních potřeb.

Samotný pojem „válečný veterán“ však byl definován až zákonem č. 170/2002 Sb., o válečných veteránech, ve znění pozdějších předpisů, kde péče o válečné veterány není pojímána jako možnost, ale jako povinnost. S přijetím tohoto zákona byla ministrem obrany schválena Koncepce péče o účastníky národního boje za osvobození, vojenské důchodce a důchodce rezortu (dále jen koncepce). Jako první tato koncepce nastínila věcný, právní i finanční záměr řešení sociální péče o výše uvedené kategorie osob. Koncepce měla za cíl navázat na systém státní sociální péče a vytvořit předpoklady k tomu, aby se oprávněné osoby mohly bez problémů podílet na společenském životě, zachovali si již vytvořené společenské styky a své zájmy a mohly přiměřeně uspokojovat své životní potřeby a tím se vyrovnaly s podmínkami života, které přináší proces stárnutí.



PRŮKAZ
VÁLEČNÉHO VETERÁNA
War veteran identification card
Ministerstvo obrany potvrzuje že:
Ministry of Defence of the Czech Republic confirms that
plk. (OF-5) Vladimír Kratochvíl
narozen (date of birth) 25.12.1969
je nositelem osvědčení válečného veterána
is a holder of the war veteran certificate
ev. č. 170000123

Obr. 2.2 Průkaz válečného veterána
Zdroj: [17]

2.2.2 Druhováleční veteráni

Druhoválečným veteránem může být pouze občan České republiky, který byl účastníkem národního boje za osvobození v letech 199 až 1945 a zároveň:

- byl příslušníkem československé armády v zahraničí nebo v ní konal vojenskou službu,
- konal vojenskou službu ve spojenecké armádě,
- byl příslušníkem první československé armády na Slovensku,
- byl československým partyzánem,
- zúčastnil se aspoň 3 měsíce soustavou činností zahraničního nebo domácího hnutí, směřujícího přímo k osvobození republiky Československé, nebo Slovenského národního povstání třeba po dobu kratší takovým způsobem, že tato činnost přivodila nebo byla prokazatelně způsobila přivodit jemu nebo rodině újmu na životě, osobní svobodě nebo zdraví,
- zúčastnil se povstání v květnu 1945, při němž za bojů padl nebo byl těžce raněn nebo utrpěl těžkou poruchu zdraví,
- byl československým politickým vězněm.

V případě splnění některé z výše uvedených podmínek se stávají tito občané držiteli osvědčení o účasti na národním boji za osvobození a průkazu válečného veterána. [18]

2.2.3 Účastník odboje a odporu proti komunismu

Postavení válečného veterána získá účastník odboje a odporu proti komunismu, který je státním občanem České republiky a uskutečňoval odboj a odpor proti

komunismu. Převážně se touto formou rozumí ozbrojený nebo jiný srovnatelný boj vedený proti komunistickému režimu v Československu, prováděný sabotáží, spolupráce se zahraniční zpravodajskou službou demokratického státu, převaděčství nebo překračování státních hranic za účelem účasti v odboji a odporu proti komunismu.

Žádost o vydání osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu je nutno podat na Ministerstvo obrany ČR. V současné době se touto agendou zabývá oddělení vydávání osvědčení – třetí odboj a v případě odvolání proti nevydání osvědčení je možno se dovolávat svých práv u Etické komise České republiky pro ocenění účastníků odboje a odporu proti komunismu. [19]

2.2.4 Vojenský důchodce

Vojenští důchodci jsou senioři, kteří při prvním přiznání starobního nebo invalidního důchodu pro invaliditu 3. stupně vykonávali službu vojáka z povolání (vojáka v další službě) v ozbrojených silách České republiky v Ministerstvu obrany ČR nebo v jemu podřízených správních úřadech – dále jen "**důchodce resortu-voják**".

Vojenští důchodci, kteří při prvním přiznání starobního nebo invalidního důchodu pro invaliditu 3. stupně byli zaměstnanci v pracovním poměru v ozbrojených silách České republiky nebo zaměstnanci v pracovním poměru nebo státními zaměstnanci na Ministerstvu obrany ČR nebo v jemu podřízených správních úřadech – dále jen "**důchodce resortu-občan**".

Vojenští důchodci, kterým lze poskytovat příspěvek z rozpočtové kapitoly Ministerstva obrany ČR ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem - dále jen "**rehabilitovaný důchodce**".

Bývalí vojáci, kteří jsou poživateli dávek důchodového pojištění, jež vyplácí Ministerstvo obrany, nejsou-li důchodci resortu-vojáky ani důchodci resortu-občany nebo rehabilitovanými důchodci – dále jen "**důchodce – bývalý voják**".

Toto rozdělení osob má význam pro stanovení rozsahu jejich oprávnění. Finanční příspěvky mohou čerpat důchodci resortu - vojáci, důchodci resortu - občani a rehabilitovaní důchodci. Benefity nejsou nárokové, přičemž jejich rozsah je ovlivněn dostupnými finančními prostředky. V širším slova smyslu spolupracuje odbor pro válečné veterány se všemi bývalými vojáky, resp. občanskými sdruženími, které je sdružují.[20]

2.4 Poskytované služby sociální a zdravotní péče

Současný systém sociální péče o válečné veterány se zaměřuje na zajištění sociální a zdravotní pomoci. Muži a ženy této skupiny v dnešní době překročili věk 90 let a bohužel nás věkově opouštějí a postupně odcházejí. Vzhledem ke svému věku a zdravotnímu stavu využívají především sociální služby a ubytovací centra.

Novodobí veteráni mají výrazně odlišné věkové rozpětí. Z toho vyplývá, kdo je novodobí veterán a kdo druhoválečný veterán. Novodobí veterán je i člověk velmi mladý, který je na začátku ekonomicky aktivního období. Vzhledem k tomuto věkovému rozpětí využívají novodobí veteráni ambulantní sociální služby a nabídku zdravotních služeb.

Ne všechny benefity pro válečné veterány jsou určeny pro každého veterána. Dále jsou benefity, které jsou určeny pro všechny válečné veterány bez rozdílu a záleží pouze na každém jednotlivci, popřípadě rodinném příslušníkovi, jestli tyto služby využijí.

Sociální poradenství

Poradenství pro válečné veterány, ale i jejich rodinných příslušníků je k dispozici ve Vojenské nemocnici Olomouc a Ústřední vojenské nemocnici v Praze, kde v případě potřeby poskytne řešení v nastalé životní nebo sociální situaci.

Duchovní péče

Je forma poradenství, která je k dispozici v pobytových vojenských zařízeních. Jde především o diskrétní rozhovory, náboženské obřady nebo zabezpečení kontaktů na duchovní všech církví a náboženství.

Služba sociální péče

Pečovatelská služba je v souladu se zákonem o sociálních službách účastníkům národního odboje za osvobození, jedná se o druhoválečné veterány, kterým je poskytována bezplatně s výjimkou nákladů na stravu. Úhrada jde z rozpočtu obce či kraje, který tuto službu pro veterána zajišťuje. Služba náleží i pozůstalým manželům/manželkám po účastnících odboje, starším 70 let.

SOS linky

SOS linky – jedná se o služby v terénu s nepřetržitým provozem, které jsou k dispozici válečným veteránům, včetně jejich rodinných příslušníků. Provoz je zajišťován všemi vojenskými nemocnicemi.

Finanční benefity

Válečným veteránům jsou jako forma ocenění jejich odvahy a jako satisfakce za účast v národním odboji za osvobození vypláceny opakující se dávky, měsíčně spolu s důchodem. Jedná se o příplatky k důchodu a také zvláštní příspěvek.

Nutným podkladem k ověření oprávněnosti těchto dávek je doložení vydaného osvědčení dle zákona č. 255/1946 Sb. o příslušnících československé armády v zahraničí a o některých jiných účastnících národního boje za osvobození, ve znění pozdějších předpisů. Tyto příplatky k důchodu přiznává a vyplácí příslušný orgán sociálního zabezpečení, který zároveň vyplácí některý z důchodů.

Příplatek k důchodu

Pro vyplacení příplatku k důchodu je nezbytnou podmínkou občanství České republiky.

Výše tohoto příplatku je stanovena dle počtu měsíců odbojové činnosti, a to v rozmezích 20 – 50,-kč v závislosti na tom, o kterou skupinu osob se jedná, minimálně však 200,-kč měsíčně. V případě úmrtí účastníka odboje při odbojové činnosti se příplatek k vdovskému nebo vdoveckému důchodu zvyšuje o 3000,-kč, u sirotka po účastníkovi odboje se zvyšuje o 2400,-kč.

Příplatek náleží:

- Účastníkům odboje z období I. Světové války, kteří pobírají starobní důchod nebo důchod pro invaliditu třetího stupně.
- Účastníkům národního odboje za osvobození, kteří pobírají starobní důchod nebo důchod pro invaliditu třetího stupně.
- Pobírání vdovských a vdoveckých důchodů po výše uvedených osobách.
- Sirotkům po účastnících národního odboje za osvobození, kteří padli, byli popraveni nebo zemřeli ve vyšetřovací vazbě, vězení nebo koncentračním táboře, který ke dni úmrtí rodiče nedosáhl 18 let a pobírá důchod z českého důchodového pojištění.

Na příplatek tento příplatek mají nárok také političtí vězni z období komunistického režimu, popř. osoby, které po nich pobírají vdovský, vdovecký a sirotčí důchod. Příplatek náleží politickému vězni ve výši 50,-Kč, vdově nebo vdovci 25,-Kč a pozůstalým sirotkům 20,-Kč, a to za každý započatý měsíc ve vězení, přičemž za měsíc vězení se počítá 30 dnů.

Zvláštní příplatek

Zvláštní příspěvek je k důchodu vyplácen účastníkům odboje z období II. Světové války, účastníkům povstání v květnu 1945, osobám soudně rehabilitovaným a osobám mimosoudně rehabilitovaným. Taktéž jsou oprávněnými osobami vdovy a vdovci po výše jmenovaných účastnících odboje mimo účastníků květnového povstání v roce 1945.

Příplatek v hodnotě 2 676,-Kč je vyplácen účastníkům odboje z období II. světové války a osobám soudně nebo mimosoudně rehabilitovaným. Dále je vyplácen zvláštní příspěvek ve výši 1338,-Kč účastníkům květnového povstání v roce 1945, jejich vdovám a vdovcům po účastnících odboje.

V případě, že má žadatel nárok na zvláštní příspěvek i na příspěvek k důchodu, vyplácí se pouze jeden, a to ten vyšší.

3 Analýza a zhodnocení vybraných služeb sociální péče pro seniory

Třetí kapitola je zaměřena na komparativní analýzu vybraných pobytových zařízení na základě dostupných internetových zdrojů. Na základě těchto získaných dat byly vytvořeny kontingenční tabulky, ze kterých jsou vytvořeny grafy a tabulky pro následné vyhodnocení pobytových zařízení.

3.1 Vybrané logistické aspekty služeb v pobytových zařízeních

Pro analýzu vybraných služeb sociální péče byla vybrána dvě pobytová zařízení, Domov Vlčí mák - Domov pro seniory a Domov pro válečné veterány v Olomouci. V obou případech se jedná o příspěvkové organizace Ministerstva obrany ČR.

Oba domovy pro seniory a válečné veterány byly analyzovány za období let 2018- 2020 podle předem zvolených kritérií:

1. Procesní postup umístění seniora do pobytového zařízení.
2. Vybrané aspekty sociální péče domovů pro seniory: počet lůžek, ceny za poskytnutí stravování a ubytování, věková struktura seniorů vybraných domů pro seniory.
3. Náklady a výnosy na péči o vojenské seniory.

3.1.1 Domova Vlčí mák – Domov pro seniory

Domov Vlčí mák je umístěn v areálu ÚVN-VoFN Praha, v budově B2 na adrese U Vojenské nemocnice 1200, Praha 6. ÚVN Praha je příspěvkovou organizací MO ČR a je provozovatelem tohoto domova pro seniory. Jedná se o registrovanou sociální službu podle zákona č. 108/2006Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, je registrován jako Domov pro seniory od roku 2016.

Domov disponuje 10 jednolůžkovými pokoji, kde mohou být umístěni senioři, veteráni od věku nad 55let, kteří vyžadují pravidelnou zdravotní pomoc jiné osoby nebo mají sníženou soběstačnost z důvodu svého věku nebo onemocnění. Z těchto uvedených důvodů je v domově pro seniory zajištěna 24 hodinová péče zdravotních sester a pracovníků sociálních služeb.

Žádost o přijetí do Domova Vlčí mák - Domov pro seniory si podává senior nebo válečný veterán na oddělení sociální péče domova s vyjádřením praktického lékaře. V případě dlouhodobého trvání o poskytnutí ubytování musí být zdravotní stav žadatelů při nástupu aktualizován. Žádost seniora nebo veterána je zaevidována do Sběrného archu a podstoupena přijímací komisi. K žádosti o přijetí se dále přikládá evidenční list důchodového pojištění, kopie příspěvku na péči, kopii osvědčení vojenského důchodce nebo válečného veterána a životopis.

Žádost je rozdělena na 5 částí, které žadatel před nástupem vyplňuje:

- údaje o žadateli,
- současný pobyt žadatele,
- druh důchodu,
- stupeň příspěvku na péči,
- ostatní přiznané dávky,
- kontaktní osoba v příbuzenském poměru,
- osoba odpovědná za úhradu služby a zástupce klienta.

Vojenský senior je do domova umístěn na základě Rozhodnutí o přijetí. O přijetí seniora do domova rozhoduje komise, která je složena z primáře Oddělení následné péče, odborného lékaře, sociální pracovnice vojenské nemocnice, vrchní sestry a zaměstnance Odboru pro válečné veterány MO ČR. Součástí přijímacího řízení do domova pro seniory je Smlouva o poskytnutí služby sociální péče v ÚVN Domově pro seniory uzavřená mezi poskytovatelem služeb a seniorem (válečným veteránem) v souladu se zákonem o sociálních službách.

Smlouva o poskytnutí služby sociální péče obsahuje:

- rozsah poskytovaných sociálních služeb,
- specifikaci poskytnutého ubytování,
- specifikaci stravování,
- rozsah poskytované péče,
- místo a čas poskytovaných služeb,
- výše úhrady a způsob jeho hrazení,
- ujednání o dodržování vnitřních pravidel stanovených poskytovatelem,
- způsob ukončení smlouvy, doba platnosti smlouvy.

Cena poskytovaných služeb je stanovena vyhláškou č. 505/2006 Sb., provádějí vybrané ustanovení zákona o sociálních službách. Tato vyhláška nám i vymezuje základní činnosti pro poskytnutí jednotlivých druhů sociálních služeb. Do domova Vlčí mák – Domov pro seniory mohou být přijímáni váleční veteráni i vojenští senioři.

Vybrané logistické aspekty služeb Domova Vlčí mák – Domov pro seniory

Z vybraných logistických aspektů služeb bude analyzována obsazenost lůžek, průměrný věk vojenských seniorů, poplatků za stravu a za poskytnutý pobyt, fakultativní služby.

Tab. 3.1 Ukazatelé výkonů sociálních služeb v Domově pro seniory v letech 2018 – 2020

	Domov vlčí mák - Domov pro seniory		
	2018	2019	2020
počet lůžek	10	10	10
obsazenost lůžek	100%	100%	100%
Průměrný věk seniorů	91,5	91,9	91,3

Zdroj: Vlastní zpracování, informace poskytnuté vedoucím oddělení péče Domova Vlčí mák

Z tabulky 3.1 je vidět, že počet lůžek v domovech pro seniory, které měly sociální služby v analyzovaném období v provozu, se nezměnil. Z uvedených údajů je zřejmé, že ubytovací kapacita domovů byla maximálně využívána.

Tab. 3.2 Ceník za pobyt v Domově Vlčí mák – Domov pro seniory

	Celodenní strava /den	Ubytování /den	Cena celkem/den	Cena/měsíc	Příplatek za fakultativní služby/den
Výše nákladů	170 Kč	210 Kč	380 Kč	11 400 Kč	100 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování, [21]

Hospodaření Domov Vlčí mák – Domov pro seniory

Rozpočet Domova Vlčí mák se skládá z úhrad od uživatelů, zdravotní pojišťovny, příspěvky od zřizovatele, jímž je Ministerstvo obrany, ale také i dotace od Ministerstva práce sociálních věcí, příspěvky na péči a ostatní příjmy, což jsou platby za donášku léků.

Tab. 3.3 Příjmy na péči o veterány v letech 2018 – 2020 v tis. Kč

	Domov Vlčí mák - Domov pro seniory		
	2018	2019	2020
Úhrady od uživatelů	1 685 805	1 720 303	1 695 921
Příspěvky na péči	820 000	831 654	839 354
Úhrady od ZP	1 687 654	1 724 394	1 690 587
Příspěvky od zřizovatele	1 120 000	1 120 000	1 040 000
Dotace MPSV	81 500	79 000	76 000
Ostatní příjmy	3 659	2 912	3 375
Celkem	5 398 618	5 478 263	5 345 237

Zdroj: Vlastní zpracování, poskytnuté vedoucím oddělení péče Domova Vlčí mák

Příjmy Domova Vlčí mák – Domova pro seniory jsou poplatky od klientů, úhrady od zdravotní pojišťovny a příspěvky od zřizovatele. Největším zdrojem příjmů jsou úhrady od pojišťovny a úhrady od klientů což tvoří v průměru 62 % celkových příjmů Domova vlčí mák – domova pro seniory. Nejmenší příjem je z ostatních příjmů, což jsou poplatky od klientů za donášku potřebných léků.

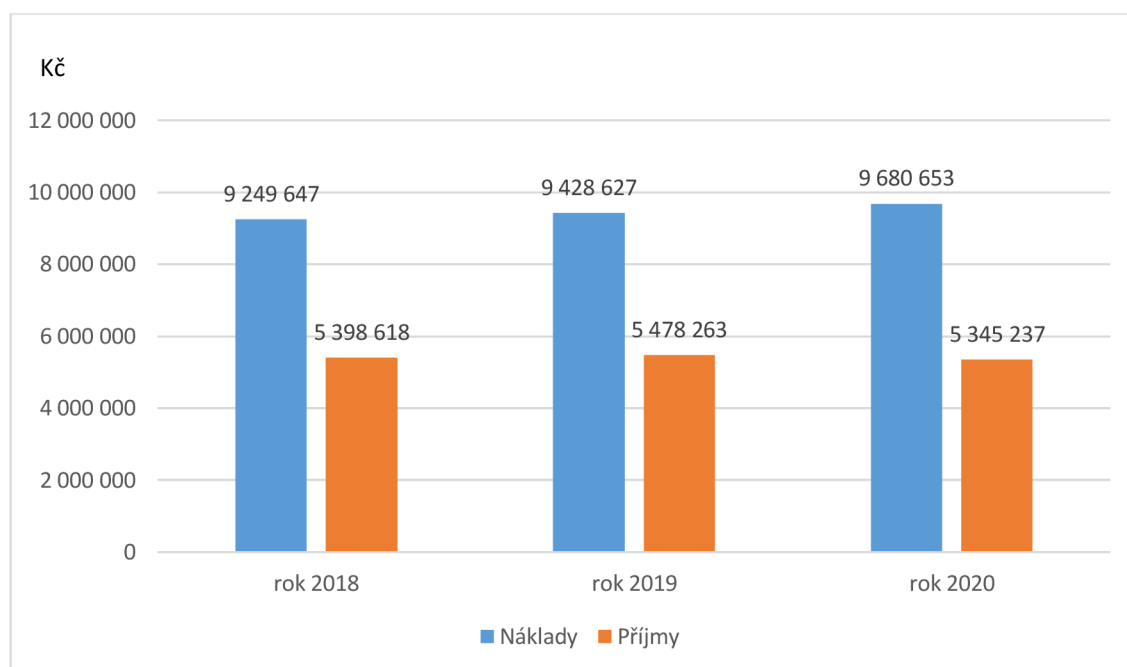
Tab. 3.4 Náklady na péči o veterány v letech 2018 – 2020 v tis. Kč

	Domov Vlčí mák - Domov pro seniory		
	2018	2019	2020
Materiál	110 587	99 236	118 478
Energie	520 652	557 381	559 821
Opravy a údržba	115 865	90 547	98 968
Cestovné	1325	965	1 258
Ostatní služby	90 879	90 879	90 879
Mzdové náklady	3 987 590	4 058 697	4 125 658
Zákonné sociální pojištění	1 267 589	1 298 989	1 325 157
Zákonné sociální náklady	1 968 236	2 035 421	2 098 982

Odpisy	40 697	28 541	39 986
Náklady z majetku	18 698	9 875	22 587
Vnitro náklady	1 125 856	1 158 096	1 198 879
Celkem	9 249 674	9 428 627	9 680 653

Zdroj: Vlastní zpracování, informace poskytnuté vedoucím oddělení péče Domova Vlčí mák

Z uvedené tabulky je zřejmé, že náklady na zdravotní péči o válečné veterány a seniory mají navyšující se tendenci. Největší položkou na výdajích jsou náklady na platy zaměstnanců včetně povinných výdajů na sociálním pojištění. Vnitro náklady jsou náklady, které zahrnují celodenní stravu klientů, služby prádelny a transportního týmu a také zdravotní prohlídky zaměstnanců.



Graf 3.1 Náklady a příjmy v Domově Vlčí mák – Domov pro seniory

Zdroj: vlastní zpracování

Na grafu 3.1 je vidět rozdíl mezi náklady a příjmy v hodnoceném období let 2018–2019. Z grafu je zřejmé, jak se každý rok zvyšují náklady a Domov Vlčí mák – Domov pro seniory je každý rok ve větší ztrátě. Velký podíl na rozdílu mají navyšující se náklady na platy zaměstnanců a navyšující se platby energií.

3.1.2 Komunitní centrum pro válečné veterány Olomouc

Komunitní centrum pro válečné veterány (KCVV) Olomouc je centrem volnočasových aktivit válečných veteránů, které plní funkci vztahu k válečným veteránům, jejich rodinným příslušníkům, školní mládeži a široké veřejnosti.

Komunitní centrum působí jako místo pro setkávání, diskusi, přednášky, workshopy, projekce, výstavy, jako školící centrum pro další vzdělávání a přípravu válečných veteránů. Je místem zdroje informací, poradenství a pomoci sloužící válečným veteránům při řešení jejich pracovních, osobních i rodinných problémů.

KCVV Olomouc řeší a poskytuje:

- psychologickou nebo duchovní pomoc,
- poradenství při řešení rodinných problémů,
- poradenství při řešení jiných osobních problémů,
- pracovní poradenství,
- různorodou nabídku aktivit,
- zázemí ve vybavených prostorách centra. [22]

KCVV Olomouc spolupracuje s vojenskou nemocnicí Olomouc s oddělením dlouhodobě nemocných, kde poskytují lůžka sociální péče válečným veteránům a vojenským seniorům.

Lůžka sociální péče – Středisko komplexní péče o veterány

Péče o válečné a novodobé veterány je součástí sociální politiky Ministerstva obrany České republiky a je zaměřena na pomoc a podporu mužům i ženám, kteří na sebe v určité etapě života vzali dobrovolně odpovědnost bránit vlast, hodnoty svobody a demokracie, a to i s nasazením vlastního života a zdraví. Vojenská nemocnice Olomouc proto poskytuje komplexní péči o válečné i novodobé veterány na oddělení Léčebna dlouhodobě nemocných – Středisko komplexní péče o veterány, která zahrnuje jak dlouhodobou zdravotní, tak i sociální péči. Sociální péče je poskytována formou sociální služby dle § 52 zákona o sociálních službách – tzv. sociální lůžka.

Léčebna dlouhodobě nemocných (dále LDN) je situována do tzv. hospodářského dvora Vojenské nemocnice Olomouc (dále VNOL) a je určena především k péči o válečné a novodobé veterány. Disponuje 14 pokoji s 27 lůžky, z toho 10 lůžek je možné využít

k poskytnutí sociální služby (tzv. sociální lůžko). Většina pokojů má své vlastní hygienické vybavení, všechny pokoje mají malou kuchyňskou linku se dřezem a ledničkou, na každém pokoji je také televize a rádio.

Sociální služba je určena osobám, které jsou především z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a vysokého věku závislé na pomoci jiné osoby, a to v oblasti běžné denní péče o vlastní osobu a v soběstačnosti. Jedná se o seniory (od 65 let výše) a osoby s jiným zdravotním postižením (od 27 let výše).

Sociální služba je ve Vojenské nemocnici poskytována specifickému okruhu osob dle registrace, kterými jsou:

- váleční veteráni (veteránky) 2. světové války a jejich manželky (manželé),
- novodobí váleční veteráni.

Tab. 3.5 Ukazatelé výkonů sociálních služeb v domově pro seniory v letech 2018 – 2020

	Léčebna dlouhodobě nemocných Olomouc		
	2018	2019	2020
počet lůžek	27	27	27
obsazenost lůžek	100%	100%	100%
Průměrný věk seniorů	89,8	90,2	90,1

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky 3.5 je vidět, že počet lůžek v domovech pro seniory, které měly sociální služby v analyzovaném období v provozu, se nezměnil. Z uvedených údajů je zřejmé, že ubytovací kapacita domovů byla maximálně využívána.

Sociální služba není určena osobám:

- které nepatří do výše vymezeného okruhu osob,
- jejichž zdravotní stav vyžaduje akutní ústavní zdravotnickou péči,
- s akutním infekčním onemocněním (tj. osobám s infekčním a parazitárním onemocněním všech druhů a stádií, při kterých mohou být zdrojem nákazy),
- jejichž chování by z důvodu duševní poruchy závažným způsobem narušovalo kolektivní soužití (tj. osobám s psychickou poruchou nebo psychózou, které

mohou ohrožovat sebe nebo svým chováním znemožňují klidné soužití v kolektivu),

- s chronickým alkoholismem nebo s jinou závažnou toxikomanií,
- s mentální poruchou,
- kterým byla vypovězena smlouva o poskytnutí služby ve VNOL nebo v jiném zařízení provozujícím sociální služby z důvodu porušování povinností vyplývajících ze smlouvy a od vypovězení smlouvy uplynulo méně než 6 měsíců.

Sociální péče je poskytována formou sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče dle § 52 zákona o sociálních službách, ve znění v pozdějších předpisů a navazuje na zdravotní péči. Je zajištěná 24 hodin denně a je to pobytová služba určená osobám (válečným a novodobým veteránům), které již nevyžadují ústavní zdravotní péči, ale mají z důvodu chronického onemocnění nebo vysokého věku sníženou soběstačnost a jsou tak závislé na pomoci nebo podpoře druhé osoby.

Služba obsahuje tyto základní činnosti:

- poskytnutí ubytování,
- poskytnutí stravy,
- pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- sociálně terapeutické činnosti,
- aktivizační činnosti,
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Úhrada za poskytování sociální služby

Cena je stanovena dle § 18 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách v platném znění, poskytovaných v zařízeních sociální péče:

- za ubytování, úklid, praní činí výše úhrady 210 Kč denně celkem, včetně provozních nákladů,
- za zajištění celodenní stravy odpovídající věku, zásadám racionální výživy a potřebám dietního stravování, minimálně v rozsahu 3 hlavních jídel, činí výše úhrady 170 Kč denně včetně provozních nákladů souvisejících s přípravou stravy,
- úkony péče jsou plně hrazeny z přiznaného příspěvku na péči.

Tab. 3.6 Ceník za pobyt ve Vojenské nemocnici Olomouc

	Celodenní strava /den	Ubytování /den	Cena celkem/ den	Cena/ měsíc	Příplatek za fakultativní služby/den
Výše nákladů	170 Kč	210 Kč	380 Kč	11 400 Kč	

Zdroj: Vlastní zpracování, [23]

Jak podat žádost

Žádost o poskytování sociální služby může podat osoba (její zástupce nebo opatrovník), které je již poskytována zdravotní péče na oddělení LDN Vojenské nemocnice Olomouc a patří do skupiny osob, pro které je služba určena. O přijetí rozhoduje komise, která zasedá 1 x týdně a skládá se ze čtyř osob: předseda komise je vždy primář LDN, členové jsou náměstek pro věci lékařské, sociální pracovnice a vrchní sestra oddělení LDN.

Co je potřeba doložit

Vyplněný formulář - Žádost o poskytnutí sociální služby.

Povinné přílohy k žádosti:

1. Dotazník k žádosti o poskytnutí sociální služby.
2. Kopie osvědčení veterána dle zákona č. 170/2002 Sb. o válečných veteránech, ve znění pozdějších předpisů nebo dle zákona č. 255/1946 Sb. o příslušnících československé armády v zahraničí a o některých jiných účastnících národního boje za osvobození, ve znění pozdějších předpisů.
3. Vyjádření lékaře o zdravotním stavu žadatele.

4. Plná moc podepsaná žadatelem, pokud žádost vyřizuje jiná osoba než žadatel.
5. Listina o ustanovení opatrovníka, není-li žadatel způsobilý k právním úkonům.[24]

Hospodaření Komunitního centra pro válečné veterány Olomouc

Rozpočet Komunitního centra pro válečné veterány Olomouc se skládá z úhrad od uživatelů, zdravotní pojišťovny, příspěvky od zřizovatele, jímž je Ministerstvo obrany, ale také i dotace od Ministerstva práce sociálních věcí, příspěvky na péči a ostatní příjmy, což jsou platby za donášku léků.

Tab. 3.7 Příjmy na péči o veterány v letech 2018 – 2020 v tis. Kč

	Léčebna dlouhodobě nemocných Olomouc		
	2018	2019	2020
Úhrady od uživatelů	4 138 026	4 138 398	4 139 568
Příspěvky na péči	2 186 355	1 986 668	2 069 856
Úhrady od ZP	3 985 254	3 987 689	4 093 247
Příspěvky od zřizovatele	1 398 256	1 698 025	1 110 000
Dotace MPSV	56 000	58 695	53 000
Ostatní příjmy	0	0	0
Celkem	11 763 891	11 869 475	11 465 671

Zdroj: Vlastní zpracování, informace poskytnuté sociální pracovníci LDN

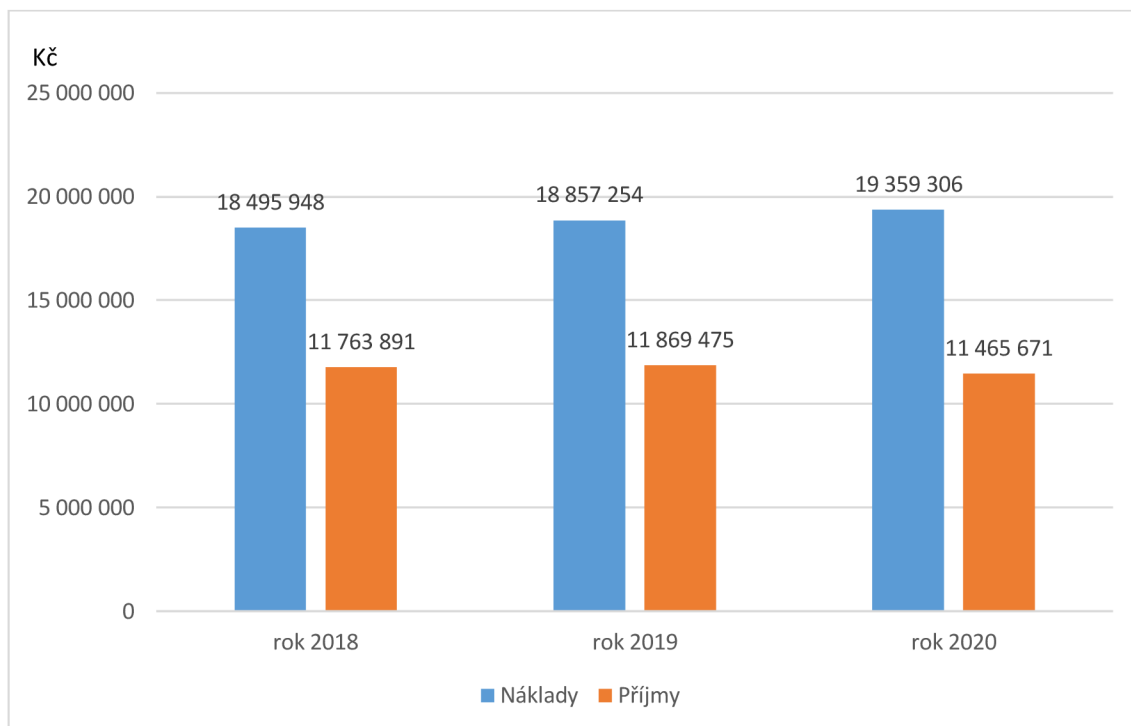
Příjmy LDN Olomouc při ÚVN Olomouc jsou tvořeny poplatky od klientů, úhrady od zdravotní pojišťovny a příspěvky od zřizovatele. Největším zdrojem příjmů jsou úhrady od pojišťovny a úhrady od klientů což tvoří v průměru 70 % celkových příjmů LDN Olomouc. Nejmenší příjem je dotace od MPSV. LDN žádné ostatní příjmy nemá, jelikož neposkytuje placenou donášku léků.

Tab. 3.8 Náklady na péči o veterány v letech 2018 – 2020 v tis. Kč

	Léčebna dlouhodobě nemocných Olomouc		
	2018	2019	2020
Materiál	221 174	198 472	234 956
Energie	1 041 304	1 114 762	1 119 642
Opravy a údržba	231 730	181 094	197 936
Cestovné	2 650	1 930	2 516
Ostatní služby	181 758	181 758	181 758
Mzdové náklady	7 975 180	8 117 394	8 251 316
Zákonné sociální pojištění	2 535 178	2 597 978	2 650 314
Zákonné sociální náklady	3 936 472	4 070 842	4 197 964
Odpisy	81 394	57 082	79 972
Náklady z majetku	37 396	19 750	45 174
Vnitro náklady	2 251 712	2 316 192	2 397 758
Celkem	18 495 948	18 857 254	19 359 306

Zdroj: Vlastní zpracování, informace poskytnuté sociální pracovníci LDN

V uvedené tabulce 3.8 je vidět, že náklady na zdravotní péči o válečné veterány a seniory mají navyšující se tendenci. Oddělení dlouhodobě nemocných je samostatně ztrátové oddělení. U lůžkových oddělení to je to běžná věc. Největší položkou na výdajích jsou náklady na platy zaměstnanců včetně povinných výdajů na sociálním pojištění. Vnitro náklady jsou náklady, které zahrnují celodenní stravu klientů, služby prádelny a transportního týmu a také zdravotní prohlídky zaměstnanců.



Graf 3.2 Náklady a příjmy v léčebně dlouhodobě nemocných Olomouc
Zdroj: Vlastní zpracování

Na grafu 3.2 je vidět rozdíl mezi náklady a příjmy v hodnoceném období let 2018–2019. Z grafu je zřejmé, jak se každý rok zvyšují náklady a oddělení léčebny dlouhodobě nemocných je každý rok ve větší ztrátě. Velký podíl na rozdílu mají navyšující se náklady na platy zaměstnanců a navyšující se platby energií.

3.2 Zhodnocení vybraných služeb sociální péče pro seniory

Na základě předchozí komparativní analýzy budou zhodnoceny vybrané služby sociální péče v Domově Vlčí mák – Domov pro seniory a Komunitní centrum pro válečné veterány Olomouc.

Způsob pro přijetí veterána je u obou domů pro seniory stejný. V obou případech rozhoduje čtyř členná komise ve složení primář, náměstek, sociální pracovnice a vrchní sestra oddělení. Komise vybírá veterána zásadně podle zdravotního posudku od svého lékaře.

Cena za poskytované služby se od sebe také neliší. U obou domů činí 11 400 Kč za měsíc což je plně v souladu s § 18 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se musí tyto domovy pro veterány řídit.

Počet lůžek v domovech pro válečné veterány a seniory v resortu MO, kteří potřebují akutní péči je nedostačující. Konkrétně v Domě vlčí mák – Domov pro seniory, kde se nachází jen 10 lůžek. Kapacita naplněnosti lůžek je v obou domovech pro seniory naplněna na 100%

Průměrný věk veteránů a seniorů, kteří využívají služby Domova Vlčí mák – Domova pro seniory a oddělením LDN Vojenské nemocnice Olomouc se pohybuje v průměru 90 let věku. Ale do budoucna lze odhadovat, že tento průměrný věk bude spíše klesat s ohledem na menší počet druhoválečných veteránů a narůstající generaci novodobých veteránů.

4 Návrhy a doporučení

V této závěrečné kapitole jsou na základě předchozí komparativní analýzy zhodnoceny vybrané služby sociální péče v Domově Vlčí mák – Domov pro seniory a Komunitní centrum pro válečné veterány Olomouc a navrhovaná doporučení.

Oba domovy pro válečné veterány Domov Vlčí mák – Domov pro seniory i LDN Olomouc poskytují totožnou zdravotní péči, neliší ani jejich úzký vztah s komunitními centry, které zase poskytují něco jiného než zdravotní péči. Komunitní centra jsou centrem pro volnočasové aktivity válečných veteránů, vojenských seniorů, jejich rodinným příslušníkům, školní mládeži a široké veřejnosti. Komunitní centra v Praze i Olomouci působí jako místa pro setkávání, diskusi, workshopy, přednášky, výstavy, ale i jako místa pro pořádání výstav. Komunitní centrum je místem zdroje informací, poradenství a pomoci válečným veteránům a seniorům při řešení jejich pracovních, osobních i rodinných důvodů.

Do budoucích let bude podstatné, aby se ředitel odboru pro válečné veterány zaměřil na novelizaci zákona č. 170/2002 Sb., o válečných veteránech, ve znění pozdějších předpisů, který je v jeho gesci, především na zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů na vyšší finančních benefitů a příspěvků, které v dnešní době neodpovídají takové výši, jakou by si váleční veteráni, ať už druhováleční, ale i ti novodobý veteráni zasloužily za projevenou odvalu nasadit svůj vlastní život pro svou vlast, pro svobodu nejen svou, ale i společnosti.

Dalším návrhem na zlepšení péče o seniory je zaměřit se na navýšení kapacity ubytovacích lůžek v domovech pro veterány v resortu MO, jelikož nám bohužel ubývají ti druhováleční veteráni, ale bude se navyšovat počet těch novodobých válečných veteránů, kteří také postupem let budou potřebovat sociální péči.

Válečným veteránům náleží poskytované sociální služby v určitém nadstandardu vzhledem k tomu, že v během života byli připraveni obětovat svůj život za svobodu nás všech. Odvaha těchto válečných veteránů je naší společností kompenzována zvýšenou sociální a navazující zdravotní péčí.

Závěr

Z dlouhodobého hlediska vývoje společnosti je zřejmé, že populační vývoj v ČR přinese nárůst osob starších 65 let. Tento stav je způsoben nízkým růstem porodnosti.

Sociální politika pomocí svých nástrojů, hlavně sociálních služeb, bude muset tento nárůst stárnoucí populace zareagovat. Senior neboli v našem případě veterán se potýká s různými životními případy, které lze řešit pomocí jednotlivých kategorií sociálních služeb. Veteránům je zajišťována sociální nebo zdravotní péče prostřednictvím těchto služeb v zařízeních sociálních služeb, tak i v domácím prostředí veteránů.

Poskytované sociální služby musí být klientům finančně dostupné a je tudíž nezbytné, aby státní aparát usměrňoval jejich maximální výši. Důležitou finanční pomocí je příspěvek na péči, kdy veterán nezvládá základní životní návyky a vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. S navyšujícím růstem veteránů a seniorů lze očekávat i růst vyplácených příplatků ze státního rozpočtu státu.

Válečným veteránům náleží poskytované sociální služby v určitém nadstandardu vzhledem k tomu, že v během života byli připraveni obětovat svůj život za svobodu nás všech. Odvaha těchto válečných veteránů je naší společností kompenzována zvýšenou sociální a navazující zdravotní péčí. Váleční veteráni jsou děleny do různých kategorií a podle těchto kategorií mají nárok na řadu benefitů, výhod a finančních příspěvků a příplatků ke starobnímu důchodu. Odbor péče o válečné veterány MO zajišťuje realizaci požadavků válečných veteránů.

Dnešní sociálně zdravotní péče o veterány je především cílená na druhoválečné veterány, ale těchto hrdinů v důsledku vysokého věku přirozeně ubývá. Je tedy potřeba, aby MO věnovalo větší pozornost na zdravotní péči o novodobé veterány, kterých v důsledku stárnutí a neustálých bojů ve světě naopak přibývá. V nadcházejících letech bude nezbytné přehodnotit sociální péči navyšujícímu se počtu veteránů dle kategorií a nastavit legislativu pro jednotlivé druhy sociální péče na principu rovnocennosti.

Odpovědnost za seniory i válečné veterány a jejich sociální jistoty by měla být důležitou věcí nejenom MO, ale i celé společnosti. Novodobí váleční veteráni jsou do zahraničních operací vysíláni v zájmu všech obyvatel České republiky na základě rozhodnutí Vlády České republiky a Parlamentu České republiky.

Sociální péče o válečné veterány je závislá na výši finančních prostředků. Je tedy potřebné tyto finance vynakládat účelně a efektivně podle stejně nastavených pravidel pro všechny veterány. Vzhledem k předpokládanému nárůstu novodobých válečných veteránů je do budoucna nezbytné přijmout taková účinná opatření k zajištění rovnocenné podpory pro novodobé válečné veterány jako mají v dnešní době druhováleční veteráni.

Určitě bude potřeba se zaměřit na změny v příslušných zákonech, aby byla možnost k přístupu k sociálním službám všem veteránům, tak aby jejich zdravotní stav pro ně nebyl diskriminační.

Seznam zdrojů

- [1] KLIKOVÁ, Christiana a Igor KOTLÁN. *Hospodářská a sociální politika*. 5. vydání. Ostrava: Vysoká škola sociálně správní, 2019. ISBN 978-80-87291-23-8.
- [2] KREBS, Vojtěch a Jaroslava DURDISOVÁ. *Sociální politika*. 5., přeprac. a aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. ISBN 978-80-7357-585-4.
- [3] *Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách* [Online] [cit. 6. 1. 2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-108>.
- [4] MATOUŠEK, Oldřich a kol. *Sociální služby: legislativa, ekonomika, plánování, hodnocení*. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-262-0041-3.
- [5] DOHNALOVÁ, Marie, Ladislav, PRŮŠA a kol. *Sociální ekonomika*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2001. ISBN 978-80-7357-573-1.
- [6] PRŮŠA, Ladislav. *Efektivnost sociálních služeb: vybrané prvky a aspekty*. Praha: VÚPSV, 2007. ISBN 978-80-87007-73-0.
- [7] HALÁSKOVÁ, Renata. *Vybrané aspekty sociálních služeb pro seniory*. [Online] [cit. 7. 1. 2021]. Dostupné z: <https://dk.upce.cz/handle/10195/54132>.
- [8] MOLEK, Jan. *Marketing sociálních služeb*. Praha: VÚPSV, 2009. ISBN 978-80-7416-026-4.
- [9] KOZLOVÁ, Lucie. *Sociální služby*. Praha: Triton, 2005. ISBN 80-7254-662-7.
- [10] ŠTĚPÁNKOVÁ, Marta. *Logistika zdravotnictví a sociálních služeb*. Přerov: VŠLG. 2021.
- [11] GOJOVÁ, Alice. *Teorie a modely komunitní práce*. Ostrava: Ostravská univerzita, Zdravotně sociální fakulta, 2006. ISBN 80-7368-154-4.
- [12] MATOUŠEK, Oldřich, KODYMOVÁ, Pavla a Jana KOLÁČKOVÁ. *Sociální práce v praxi: specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-818-0.
- [13] MATOUŠEK, Oldřich a kol. *Základy sociální práce*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-473-7.
- [14] HROZENSKÁ, Martina. *Sociálna práca so staršími ľuďmi a jej teoreticko-praktické*

východiská. Martin: Osveta, 2008. ISBN 978-80-8063-282-3.

[15] MATOUŠEK, Oldřich. a kol. *Slovník sociální práce*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-549-0.

[16] ŘEZNÍČEK, Ivo. *Metody sociální práce: Podklady ke stážím studentů a ke kazuistickým seminářům*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1994. ISBN 80-85850-00-1.

[17] Army.cz [online]. 2021 [cit. 2021-09-08] Dostupné z [Nové průkazy válečného veterána | Odbor pro válečné veterány SSŘO MO \(army.cz\)](#)

[18] Army.cz [online]. 2021 [cit. 2021-09-08] Dostupné z <http://www.veterani.army.cz/>

[19] Army.cz [online]. 2021 [cit. 2021-09-08] Dostupné z <http://3odboj.army.cz/>

[20] Army.cz [online]. 2021 [cit. 2021-09-08] Dostupné z <http://www.vojenskyduchodce.army.cz/>

[21] custodium.cz [online]. 2021 [cit. 2021-09-08] Dostupné z [Kolik a za co se platí v Domovech | CUSTODIUM](#)

[22] Komunitní centrum pro válečné veterány [online]. 2021 [cit. 2021-09-08] Dostupné z [KCVV Olomouc](#)

[23] Vojenská nemocnice Olomouc [online]. 2021 [cit. 2021-09-08] Dostupné z [Lůžka sociální péče \(vnol.cz\)](#)

[24] Vojenská nemocnice Olomouc [online]. 2021 [cit. 2021-09-08] Dostupné z [Léčebna dlouhodobě nemocných \(vnol.cz\)](#)

Seznam grafických objektů

Seznam obrázků

Obr. 2.1 Průkaz vojenského důchodce.....	22
Obr. 2.2 Průkaz válečného veterána.....	25

Seznam tabulek

Tab. 3.1 Ukazatelé výkonů soc. služeb v domově pro seniory v letech 2018-2020.....	31
Tab. 3.2 Ceník za pobyt v Domově Vlčí mák-Domov pro seniory.....	31
Tab. 3.3 Příjmy na péči o veterány v letech 2018-2020 v tis. Kč.....	32
Tab. 3.4 Náklady na péči o veterány v letech 2018–2020v tis. Kč.....	32
Tab. 3.5 Ukazatelé výkonů soc. služeb v domově pro seniory v letech 2018-2020.....	34
Tab. 3.6 Ceník za pobyt ve Vojenské nemocnici Olomouc.....	36
Tab. 3.7 Příjmy na péči o veterány v letech 2018-2020 v tis. Kč.....	37
Tab. 3.8 Náklady na péči o veterány v letech 2018–2020 v tis. Kč	38

Seznam grafů

Graf 3.1 Náklady a příjmy v Domově Vlčí mák–Domov pro seniory.....	33
Graf 3.2 Náklady a příjmy v léčebně dlouhodobě nemocných Olomouc.....	40

Seznam zkratk

OVV MO	Odbor pro Válečné veterány Ministerstva obrany
MO	Ministerstvo obrany
ÚVN-VoFN Praha	Ústřední Vojenská Nemocnice-Vojenská Fakultní Nemocnice Praha
MO ČR	Ministerstvo obrany České republiky
ÚVN	Ústřední Vojenská Nemocnice
KCVV	Komunitní centrum pro Vojenské veterány
LDN	Léčebna dlouhodobě nemocných
VNOL	Vojenská Nemocnice Olomouc
MPSV	Ministerstvo práce, sociálních věcí

Autor/ka BP	Petr Bubík
Název BP	Sociální služby poskytované seniorům v rezortu ministerstva obrany
Studijní obor	Logistika služeb
Rok obhajoby BP	2021
Počet stran	37
Počet příloh	0
Vedoucí BP	Ing. Marta Štěpánková
Anotace	Bakalářská práce se zabývá problematikou péče o seniory v rezortu ministerstva obrany, jimiž jsou především druhováleční veteráni, váleční veteráni a vojenští důchodci ministerstva obrany. V teoretické části bakalářské práce je popsáno základní rozdělení vojenských důchodců, financování sociálních služeb, typologie poskytovaných sociálních služeb a služby sociální péče v komunitních centrech poskytované seniorům. V praktické části je provedena komparativní analýza a zhodnocení vybraných služeb sociální péče pro seniory.
Klíčová slova	válečný veterán, důchodce-senior, ministerstvo obrany, sociální péče, domov pro seniory, sociální služby
Místo uložení	ITC (knihovna) Vysoké školy logistiky v Přerově
Signatura	